

TEKOVSKÉ
NOVINYOznamy
Kultúra
História
Šport

ČÍSLO 17 • ROČNÍK XIX • streda 23. september 2009 • 0,27 € • (8 Sk)

800. výročie 1. písomnej zmienky o Chyzerovciach

Chyzerovce – mestská časť Zlatých Moraviec si pripomína 800. výročie vzniku. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1209, ako Hizerberek neskôr Hyzer. K mestu Zlaté Moravce bola obec pričlenená v roku 1970, ale už pred tým patrila do zlatomoraveckej farnosti ako filiálka. Pri tejto príležitosti sa v Chyzerovciach uskutočnili v sobotu 12. septembra mestské slávnosti pod záštitou primátorky Zlatých Moraviec v koordinácii prípravného výboru – občiansky výbor, výbor ZO SZZ, OZ Chyzerovčianka. Oslavy pritiahli do centra dianiaestskej časti miestnych, aj ľudí z okolitých dedín. Na oslavách počas slnečného sobotňajšieho popoludnia vystúpili folklórne i moderné hudobné skupiny, nechýbali ani atrakcie pre deti. Osláv sa zúčastnili aj vzácní hostia predseda NSK a rehoľné sestry Rádu sv. Križa. Kultúrny program zavŕšila ľudová veselica a ohňostroj.

Sobotňajšie podujatie začalo pod holým nebom slávnostnou svätou omšou pri kaplnke Sedembolestnej Panny Márie, ktorú celebraval vdp. Mons. Ján Pristač, bývalý zlatomoravecký kaplán. „Dovoľte, aby som vás pri tejto príležitosti pozdravil a poblahoželel. Vaša milosť je preniknutá kresťanskými hodnotami, ku ktorým sa vaši predkovia po celé stáročia hlásili a usilovali sa ich uplatňovať v každodennom živote vo vzájomných vzťahoch. Budte na to hrdí a nadväzujte na tieto hodnoty aj vy v tomto období 21. storočia. K tomu vám žičím a vyprosujem neustále božiu pomoc a ochranu Panny Márie, vašej patrónky. S úctou Mons. Viliam Judák, nitriansky biskup,“ prečítal list adresovaný všetkým prítomným a pridal taktiež blahoželanie vdp. Mons. Ján Pristač a zaspomínal si

na obdobie spred 44 rokov, kedy v Zlatých Moravciach bol kaplánom.

Na oslavy pricestovala aj rodáčka prof. Ing. Viera Cibáková CSc., rektorka Vysokej školy ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave. Pozvanie prijali predseda NSK doc. Ing. Milan Belica, PhD, poslankyňa NR SR Marta Damborská a poslanci MsZ.

Po skončení svätej omše sprievod krojovaných súborov, domácich a hostí smeroval do kultúrneho domu. Na jeho priečelí bola slávnostne odhalená pamätná tabuľa. „Na tomto mieste v roku 1863 bola zriadená prvá župná nemocnica Tekovskej župy. Prvé ošetrovatelky boli sestry zo Švajčiarska z Kongregácie

Pokračovanie na 3. strane

Príspevok na dieťa

Mnohé rodiny riešia problém zosúladienia rodinného, osobného a pracovného života. Príspevok na starostlivosť o dieťa v nadväznosti na štátnu sociálnu dávku – rodičovský príspevok umožňuje rodine vybrať si z viacerých alternatív podpory štátu určenej rodičom na starostlivosť o dieťa do troch rokov veku, resp. do šesť rokov veku.

Vytvára pre rodičov priestor na voľbu takej formy starostlivosti o dieťa v priebehu jeho prvých troch rokov života, ktorá najviac zodpovedá aktuálnym potrebám dieťaťa alebo rodiča, pričom akceptuje aj rozhodnutie rodiča vykonávať zárobkovú činnosť alebo sa zúčastňovať na vzdelávacích aktivitách formou stre-doškolského alebo vysokoškolského štúdia. Zavedením poskytovania príspevku na starostlivosť o dieťa od 1. 1. 2009 si rodič môže vybrať medzi rodičovským príspevkom, ktorý sa aj naďalej poskytuje podľa platnej legislatívy a príspevkom na starostlivosť o dieťa podľa toho, ktorá dávka viac vyhovuje potrebám jeho rodiny.

V priebehu prvých troch rokov od narodenia dieťaťa môže rodič podľa potreby aj viackrát prejsť z rodičovského príspevku na príspevok na starostlivosť o dieťa a opačne. Poskytovanie obidvoch dávok súbežne sa však vylučuje. Príspevkom na starostlivosť o dieťa sa poskytne finančná podpora na každé dieťa tým rodičom, ktorí sa rozhodnú vykonávať zárobkovú činnosť a počas tohto obdobia zabezpečiť starostlivosť o svoje maloleté dieťa inou právnickou alebo fyzickou osobou alebo oprávnená osoba študuje na strednej alebo vysokej škole.

Poskytovateľom starostlivosti o dieťa môže byť materská škola, jasle, zariadenie dočasnej starostlivosti o dieťa, materské centrum, fyzická osoba na základe živnostenského oprávnenia.

Príspevok na starostlivosť o dieťa sa vypláca na každé dieťa do troch rokov veku na základe preukázateľných výdavkov, najviac však do sumy rodičovského príspevku 158,67 eur ak starostlivosť o dieťa zabezpečuje materská škola, jasle resp. iná fyzická osoba na základe živnostenského oprávnenia. Úhradu nákladov za starostlivosť o dieťa rodič preukazuje formou:

- ústrižku o uhradení poštovej poukážky
- príjmového pokladničného dokladu
- výpisom z účtu oprávnenej osoby
- za akceptovateľný doklad o úhrade výdavkov sa považuje aj vklad hotovosti na bankový účet poskytovateľa starostlivosti o dieťa.

V prípade ak starostlivosť o dieťa zabezpečuje iná fyzická osoba, ktorá nemá živnostenské oprávnenie, nie je samostatne zárobkovo činnou osobou a nevypláca sa jej rodičovský príspevok, resp. rodič, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť a sám osobne si zabezpečí starostlivosť o svoje dieťa, príspevok sa poskytuje v sume 25% zo sumy rodičovského príspevku, čo predstavuje sumu 39,67 eur.

Zavedením poskytovania príspevku na starostlivosť o dieťa je rodičom umožnený nielen ľahší návrat do zamestnania, ale aj lepšie uplatnenie sa na trhu práce.

Poradenstvo a informácie vo veci poskytovania príspevku na starostlivosť o dieťa získate na oddelení štátnych sociálnych dávok na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, detašované pracovisko Zlaté Moravce, Sládkovičova 3, vedúca oddelenia Ing. Pavlína Gromová, na t.č. 037/2443530, e-mail: uppsvr_nr@upsvr.sk.

Stanislav Ivanička, riaditeľ ÚPSVR Nitra

Na prepoistenie zostáva čas 8 dní

Poistenci, ktorí chcú zmeniť svoju zdravotnú poisťovňu, majú na to čas len do konca tohto mesiaca. Hoci k zmene dochádza až od začiatku kalendárneho roka, prihlášku na prepoistenie musíte podať do konca septembra. Treba navštíviť pobočku konkrétnej zdravotnej poisťovne, vypísať tlačivo, podpísať ho, skontrolovať všetky náležitosti – meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, adresa. Po odovzdaní alebo odoslaní (poštou) do príslušnej zdravotnej poisťovne, ktorá by mala po potvrdení prihlášky úradom do konca novembra oznámiť, že sa stáva od 1. januára poisťencom tej-ktoej zdravotnej poisťovne. Poistenec by mal v novom roku do 8 dní vrátiť preukaz do starej zdravotnej poisťovne.

–r–

Rozmiestnili kontajnery

Technické služby, m. p., rozmiestňujú v rámci jesenného upratovania veľkoobjemové kontajnery na obvyklých stanovištiach.

m. č. Prílepy: Nová ul., Parková ul. od 28. 9. do 26. 10.

m. č. Chyzerovce: Ul. Palárikova, Družstevná ul., Ul. B. S. Timravy od 28. 9. do 26. 10.

Ulice: Podjavorinskej, Záhradnícka, Žitavské nábrežie, Robotnícka, Tekovská: od 28. 9. do 26. 10.

1. Radlinského od 28. 9. do 5. 10.

2. Jesenského č. 15 od 28. 9. do 5. 10.

3. križovatka ulíc M. Urbana – Dlhá od 5. 10. do 12. 10.

4. križovatka ulíc Štefánikova – Dlhá od 5. 10. do 12. 10.

5. križovatka ulíc Tolstého – Dlhá od 12. 10. do 19. 10.

6. križovatka ulíc Kollárova – Dlhá od 12. 10. do 19. 10.

7. križovatka ulíc Vajanského – Dlhá od 19. 10. do 26. 10.

8. koniec Dlhej ul. č. 62 od 19. 10. do 26. 10.

Ďateľiniská

1. Šoltésovej č. 23 od 28. 9. do 5. 10.

2. križovatka ulíc Slov. armády – Krátka od 28. 9. do 5. 10.

3. križovatka ulíc Slov. armády – Rázusova od 5. 10. do 12. 10.

4. križovatka ulíc Rázusova – Krížna od 5. 10. do 12. 10.

5. križovatka ulíc Potočná – Rázusova od 12. 10. do 19. 10.

6. zač. ul. Dobšinského od Slov. armády od 12. 10. do 19. 10.

7. Slovenskej armády č. 15 od 19. 10. do 26. 10.

8. Zelená od 19. 10. do 26. 10.

9. Tichá od 19. 10. do 26. 10.

Kontajnery pre záhradkárske osady budú pristavené po skončení jesenného upratovania na obvyklých stanovištiach v termíne od 26. 10. do 9. 11.

Nelegálna preprava minerálneho oleja

Colníci Colného úradu Nitra dňa 24. 8. 2009 v rámci mobilného daňového dozoru vykonali kontrolu nákladného motorového vozidla s cisternou, ktoré prevážalo na daňové územie Slovenskej republiky minerálny olej (6 777 l nafty a 5 401 l benzínu), pričom vodič nevedel predložiť sprievodné doklady k tomuto tovaru. Na základe ďalšieho preverovania bolo zistené, že v období marec až august 2009 bolo z Českej republiky na územie Slovenskej republiky nelegálne dovezených viac ako 1 215 000 litrov motorovej nafty a viac ako 416 000 litrov benzínu.

Predbežne vyčíslený únik na spotrebnej dani z minerálneho oleja predstavuje sumu 799 281 € (24 079 158,-Sk). Celý prípad bude po zdokumentovaní a zosumarizovaní vzhľadom k výške sumy nezaplatennej spotrebnej dane postúpený PZ SR z dôvodu podozrenia zo spáchania trestného činu.

mjr. Mgr. Stanislav Pacher
hovorca

–r–

Náučným partizánskym chodníkom

Pri príležitosti 65. výročia SNP zorganizovali dňa 22. augusta 2009 obec Skýcov a obec Zlatno, Oblastný výbor SZPB v Nitre, ZO SZPB Zlaté Moravce v spolupráci s Nitrianskym samosprávnym krajom a KST MO Zlaté Moravce 21. ročník turistického pochodu NPCH Skýcov – Zlatno.

Pamiatku padlých bojovníkov z druhej svetovej vojny si prišli uctiť aj tohto roku významní predstavitelia politického života položením vencov k pamätníku SNP. Slávnostného aktu sa zúčastnil genpor. v. v. Ing. Ján Husák, čestný občan Zlatna a Skýcova a zakladajúci člen NPCH, minister obrany SR Jaroslav Baška, predstavitelia politických strán a hnutí, predseda Nitrianskeho samosprávneho

kraja Milan Belica, príslušníci protifašistického odboja, starostovia obcí a ďalší hostia.

Turistický pochod hrebeňom Tribeča končil v popoludňajších hodinách v Zlatne ďalšími

oslavami a kladením vencov pri pamätníku, ktorý priblížil účastníkom históriu odboja v kraji pod Tribečom.

Anton Kaiser

■ Oslavy na Skýcove

Stretnutie rodákov

Občianske združenie Prílepčianka pripravuje v rámci agroturistiky stretnutie prílepkých rodákov narodených v rokoch 1929 – 1939, 1949 – 1959, 1969 – 1979 a 1989. Podujatie sa uskutoční 20. novembra. Vyzývame našich rodákov, ale aj rodinných príslušníkov, aby nám oznámili adresy svojich príbuzných, ktorí žijú mimo svojho rodiska a radi sa stretnú so svojimi rodákmi a rovesníkmi. V prípade záujmu sa kontaktujte na t.č. 037/630 62 01.

Výstava ovocia a zeleniny

Výbor ZO Slovenského zväzu záhradkárov v Zlatých Moravciach pozýva verejnosť na výstavu ovocia – zeleniny a okrasných drevín. Výstava je sprístupnená pre verejnosť v malej sále MsKS do 24. septembra.

Návštevníci sa môžu pocho-chať na kráse a voni jablák (aj bez chemického postreku), hrušiek, rôznych sort hrozna a zaváranín. Zelenina je zastúpená cibuľou, cesnakom, červenou repou, tekvicou, mrkvou, petržlenom, cviklou a ďalšími výpestkami našich záhradkárov.

800. výročie 1. písomnej zmienky o Chyzerovciach

Dokončenie z 1. strany

milosrdných sestier Svätého Kríža (Sores Misericordiae a Santa Cruse).“ Návštevníci tu mali možnosť sprítomniť si spôsoby odievania a života našich predkov. V sále kultúrneho domu bola pripravená expozícia, ktorá približovala jednak históriu obce, ale aj okolnosti a detaily zo života ľudí. Potom sa už popoľudnie nieslo v duchu ľudovej kultúry – v areáli kultúrneho domu, opäť pod holým nebom, sa vystriedali FS Inovec, Chyzerovčanka, Prílepečianka, DH Vozokanka, vystúpili deti z Materskej školy Slnecná pásmom „Na zelenej lúke“ a Základnej školy Pribinova country tancami a TRIO skupina, ľudový rozprávač Milan Barabáš zo Žitavina. Zazneli aj spomienky rodáka Ing. Jána Galabu žijúceho od roku 1968 mimo Chyzeroviec.

V príhovoroch primátorky mesta Ing. Serafíny Ostrihoňovej a predsedu NSK doc. Ing. Milana Belicu, PhD zaznel prierez históriou a poďakovanie všetkým, ktorí zveľaďujú túto časť mesta a vytvárajú krajšie podmienky pre život jej obyvateľov. „Je to úrodný kraj nielen pre pastviny, ale aj na obilné polia a na viniciach sa dorába kvalitné víno. Do rodných Chyzeroviec sa vždy s radosťou vracajú rodáci roztrúsení po svete. Obyvatelia tejto obce mali mnohokrát ťažký život, keď sa obcou preháňali vojská rabujúcich Turkov, keď obec zachvátili ničivé požiare, epidémie moru či cholery. Od dávnych čias si za svoju patrónku a ochrankyňu vyvolili Sedembolestnú Pannu Máriu – Patrónku Slovenska, lebo Ona Matka Božia vedela čo je bolesť“, prihovára sa primátorka čitateľom a spoluobčanom v úvode brožúrky „Chyzerovce 1209 – 2009“ vydanéj pri príležitosti 800. výročia vzniku Chyzeroviec. Brožúrku a pamätnú mincu vydala Turisticko-informačná kancelária mesta Zlaté Moravce. Pri zostavení publikácie boli použité historické dokumenty, ktoré sa zachovali v archívoch a čerpali aj z dostupnej literatúry. Podstatnú časť tvoria spomienky ľudí, ktoré sa zachovali ústnym podaním z pokolenia na pokolenie. Autori chcú aj cestou brožúrky utvrdzovať hrdosť rodákov roztrúsených po svete k rodnej hrude, ale aj súčasných obyvateľov, aby zveľaďovali svoje bydlisko, ktoré je súčasťou Zlatých Moraviec.

Z histórie

Chyzerovce v minulosti známe pod názvom Hizerberek (1209), neskôr Hyzer. Obec sa spomína v roku 1209. Patrila Marótiomcom, neskoršie Hunt-Poznanomcom, v 15. storočí ju dostala do zálohu ostrihomská kapitula. Do roku 1718 bola súčasťou panstva Jelenec, potom panstva Zlaté Moravce. Prechodne bola miestom župných zhromaždení. V roku 1601 mala obec 2 mlyny a 43 domov, v roku 1720 mala mlyn a 322 daňovníkov, v roku 1828 mala 86 domov a 583 obyvateľov. V roku 1970 obec bola pripojená k mestu Zlaté Moravce.

V 17. storočí viackrát zasadali v Chyzerovciach stoličné zhromaždenia Tekovskej župy. V stoličnej budove bola založená prvá župná nemocnica r. 1863, mala 112 postelí. Vtedy sem prišli aj štyri Sestry sv. kríža zo Švajčiarska. Prvá škola sa spomína v roku 1836, v roku 1886 sa spomína jedna riadna trieda aj s učiteľským bytom, v roku 1969 základná škola pre prvý až piaty ročník a materská škola. V tom období mali Chyzerovce 1030 obyvateľov.

Z historických pamiatok, ktoré sa dodnes zachovali je kostol z roku 1842 postavený v klasicistickom slohu, zasvätený Sedembolestnej P. Márii. Pri kostole je cintorín so starými železnými krížmi, pomník padlým vojakom v 1. svetovej vojne a obelisk z bieleho mramoru, požiarňa zvonica zrekonštruovaná v roku

2000 Záhradníckymi službami mesta, podáva históriu riaditeľ mestského podniku Marián Tomajko.

Súčasnoscť

Mestská časť je splynofikovaná a čiastočne odkanalizovaná. Poslancom tejto mestskej časti je Jozef Tonkovič, ktorý pracuje v 19-člennom mestskom zastupiteľstve. Obec má 715 obyvateľov. Najstarší občan Peter Horný oslávil 24. augusta 90 rokov, najstaršia občianka Katarína Vaňová sa 6. novembra dožije 88 rokov, o týždeň neskôr aj Barbora Tomčíková.

Chyzerovce žijú kultúrnym a spoločenským dňom, ktoré sa odohráva väčšinou v už zrekonštruovanom kultúrnom dome. V obci fungujú záujmové organizácie – Slovenský zväz záhradkárov, SČK, poľovnícke združenie, ale aj občiansky výbor.

V mestskej časti pracuje občianske združenie Chyzerovce. Prípravný výbor bol založený 22. marca 2009 v zložení Jozef Tonkovič, Veronika Furková-Martincová, Alexandra Palušová. O tri mesiace neskôr 21. 6. t. r. bola ustanovujúca členská schôdza OZ Chyzerovce, kde bol zvolený výbor v zložení: Jozef Tonkovič predseda, Ján Drahoš ml. podpredseda, Veronika Furková tajomníčka, Ing. Dušan Madola pokladník, členovia výboru: Ing. Zuzana Madoľová, Alexandra Palušová, Viliam Tonkovič. Revízná komisia v zložení: Ing. Ivan Debnár, Oľga Košútová, Emília Némová. Desiatky hodín príprav a dobrá koordinácia združenia a prípravného výboru sa podpísali k dôstojnému priebehu osláv, z ktorých takmer každý účastník odchádzal nadmieru spokojný.

Cieľom združenia je rozvoj občianskeho života, rozvoj vzdelávacích, kultúrnych, športových a spoločenských aktivít. Pri združení úspešne pracuje spevácky súbor Chyzerovčianka. Vedúcim súboru je Viliam Tonkovič. Výberom ľudových piesní sa zaoberá Anna Galabová, náboženských piesní Mária Pechová a Oľga Košútová. Spevácky súbor má za sebou účinkovanie na rôznych podujatiach doma i v regióne. Vystupoval na degustácii vín v Chyzerovciach, na oslavách sviatku sv. Urbana, Medzinárodnom folklórnom festivale v Zlatých Moravciach, Gorazdových dňoch v Kostolanoch pod Tribečom, na folklórnom festivale v obci Hostie, na oslavách 65. výročia SNP v Zlatých Moravciach a na folklórnom pásme v prílepečských zvykoch. Súbor účinkuje aj pri pohrebných obradoch.

V minulosti tu pracoval aj futbalový klub. Súčasným aj bývalým funkcionárom a rodákom boli odovzdané pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci ocenenia.

„Pri príležitosti jubileá sme si spoločne priblížili históriu a oživilí spomienky na udalosti zo života obce a tých občanov, ktorí svojou obetavou prácou priložili ruku k budovaniu obce, ako aj k rozvoju kultúrno-spoločenského života a udržiavanie tradícií,“ prihovril sa spoluobčanom a rodákom Jozef Tonkovič, predseda občianskeho výboru.

O tunajších ľuďoch sa hovorí, že sú, okrem iného pracovití, trpezliví a ochotní vzájomne si kedykoľvek pomôcť. To všetko rezonovalo aj počas príprav a samotných mestských osláv, a tak tí, ktorí prijali pozvanie, odchádzali s hlbokým dojemom.

A. Mondočkova
foto autor

Cenu primátorky mesta udelili

Vojtechovi Grúberovi za vedenie obecnej knižnice, bol poslancom MsZ a predsedom občianskeho výboru MČ Chyzerovce

Viliamovi Tonkovičovi, bývalému predsedovi telovýchovy, poľovného združenia, v súčasnosti je členom občianskeho výboru a osvetárom

Jaroslavovi Pechovi, predsedovi ZO Slovenského zväzu záhradkárov, bývalému poslancovi MsZ a členovi občianskeho výboru

Jozefovi Tonkovičovi, poslancovi MsZ, je predsedom občianskeho výboru, predsedom Komisie výstavby, územného plánovania, životného prostredia a obnovy kultúrnych pamiatok pri MsZ, bol predsedom dozorného výboru Jednoty SD, Jozef Tonkovič si prevzal z rúk predsedu NSK aj zlatú plaketu

prof. Ing. Viere Cibákovéj, CSC., rektorky VŠ ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, zakladateľke – zriaďovateľke VŠ v Gymnázium J. Kráľa v Zl. Moravciach a to informačno-konzultačného strediska

Ďakovné listy

Veronike Furkovej, dlhoročnej tajomníčke občianskeho výboru a mládežníckej funkcionárke

keď funkcionárke

Ludmile Hernjoklovej, správkyni cirkevných záležitostí, je členkou občianskeho výboru

Ing. Jozefovi Martincovi, bývalému predsedovi Telovýchovnej jednoty, bol poslancom a predsedom občianskeho výboru, v súčasnosti je predsedom poľovníckeho združenia

Ondrejovi Košúthovi, predsedovi občianskeho výboru v rokoch 1978 – 1986

Vojtechovi Tonkovičovi, predsedovi občianskeho výboru v rokoch 1986 – 1990

Milanovi Ondrejmiškovi, bývalému predsedovi Telovýchovnej jednoty

Ivanovi Madolovi, bývalému predsedovi Telovýchovnej jednoty

Viliamovi Pechovi, bývalému predsedovi TJ a dlhoročnému funkcionárovi

Pamätné listy

Petrovi Hornému, Kamile Chrenovej a Kataríne Vaňovej, najstarším občanom mestskej časti Chyzerovce

Ocenení občania

Z redakčnej pošty

Do redakcie sme dostali list od nášho dopisovateľa Mgr. Ľudovíta Andora, ktorý vo svojom príspevku sa venuje oslavám 800. výročiu prvej písomnej zmienky o Chyzerovciach. „Tomuto kultúrno-spoločenskému podujatiu venovali v Chyzerovciach veľkú pozornosť, čomu zodpovedalo tematicky dojemné materiálne bohaté zabezpečenie a organizačne dôsledné premyslené stretnutie občanov a rodákov, ktorí žijú mimo svojho rodiska.“

Organizačný štáb mal pripravené riešenie pre bohatú účasť záujemcov – v kultúrnom dome, čo pre potešenie organizátorov a aj účastníkov nebolo potrebné využiť. Bolo krásne, slnečné počasie.

Boli sme svedkami srdečných podávaní rúk, vrúcnych objatí dávnych priateľov, spolužiakov a rodákov, ktorých pracovné pomery a iné životné okolnosti

rozdelili s rodiskom Chyzerovce.

Celá slávnosť sa konala v upravenom priestore k tomu určenom. Po slávnostnom akte odovzdávania ocenení nechýbalo občerstvenie, ktoré pripravili umní majstri mäsiari. Nedali sa zahanbiť ani gazdinky chyzeroveckých domácností, ktoré napiekli sladkosti, pagáčiky, zákusky najrôznejších kvalít a chuti.

Po zotmení pozornosť upútal ohňostroj, hrajúci na oblohu najrôznejším farbami a oblohu križujúce svetlice vyvolávali u prítomných emócie veselosti. Opustiť zábavnú časť sa prítomným nechcelo, pretože nás čakala tanečná zábava s večerou. Kedy podujatie skončilo vám už neprezradíme, snáď niektorí z mladších účastníkov. Týmto zároveň chcem úprimne poďakovať organizátorom takého veľkolepého podujatia akým bolo 800. výročie zmienky o Chyzerovciach, pretože určite vyžadovalo veľa námahy od kolektívu usporiadateľov cez domyselné gazdinky, šikovných majstrov kuchárov a všetkých v programe účinkujúcich. Všetkým tým, ktorí sa o to pričínili, prajeme veľa zdravia, radosti a ďakujeme,“ končí Mgr. Ľudovít Andor.

Pohľad na historický vývoj Slovanov – Slovákov v Európe

Pokračovanie z TN č. 16

AD 5. Mnohí Maďari sa domnievajú, že sú potomkami bojovného kmeňa Húnov, ktorí prišli po roku 375 zo strednej Ázie cez územie Ruska a svojím nárazom na Germánov, uviedli do pohybu mnohé kmene a národy (Gótv, Kvádov, Sarmatov, Markomanov, Vandalov, Bavorov, Alemanov, Duríncov, Burgundov, Svébov, Longobardov, Slovanov...). Hlavný stan mali v Pótisi a bojovali po celej Európe a ich známy vojvodca Atila, „boží bič“ žil v rokoch 406 – 453. Súvisí s tým aj pojem Hungária, Hungary?

Ad 6. Maďarské kmene Arpádovcov pozostávali zo siedmich ugrofínskych kmeňov a neskoršie sa k nim pripojili tri kabarské kmene. Maďari pôvodne žili na stepiach medzi riekami Dneprom a Dnestrom. Tu sa dostali pod nadvládu Chazarov a bulharsko-tureckých kmeňov. Miesto pobytu natrvalo opustili pod tlakom kmeňa Pečenehov. Počet bojaschopných bojovníkov bol okolo 20 tisíc koncom 9. storočia a takto prišli do Panónie a vojensky zničili ríšu Veľkej Moravy a zabili a panovníka Mojmir II. v roku 907. Týmto zanikol prvý slovenský útvar. V tom čase Maďari boli pokladaní za „metlu Európy“.

V rokoch 896 – 955 bojovali proti všetkým, blízkym i vzdialeným, Sasom, Nemcom, Talianom i Francúzom. Koristnícke výpravy podnikali na Balkán i proti Byzancii. Ich bojový ošial opadol, keď v rokoch 955 a 970 utrpeli porážky pri Augsburgu na rieke Lech od cisára Ota I. a byzantského cisára pri Adrianopole. Takto bojovne oslabení Maďari, najmä po smrti náčelníka Arpáda zmenili koristnícky spôsob života. Z bojovníkov sa stali pastieri, chovatelia zvierat, roľníci a z pohanov kresťania.

Prvé styky Maďarov s kresťanstvom siahajú do čias, keď sa ešte zdržiavali v pôvodnej vlasti a stretli sa s Konštantínom a Metodom na diplomatickej ceste k Chazarom okolo roku 860. Za uhorského kniežatťa Gejzu rozvinuli obetavú misijnú činnosť bavorskí misionári a pražský biskup sv. Vojtech birmoval Gejzovho syna Vajku na Štefana. Sobáš Štefana s bavorskou princeznou Gizelou prispel k tomu, že uhorský dvor sa orientoval na západné kresťanstvo. Uhorský kráľ sv. Štefan sa zaslúžil o dokončenie christianizácie v ríši.

Ad 7. Veľký vplyv na Uhorskú mal vpád Tatárov v roku 1241 – 1242, vpád husitov, bratříkov a žoldnierov Jána Jiskru, ako aj porážka uhorského vojska Osmanmi v roku 1526 pri Moháči a následná poslušnosť Habsburgovcom.

Ad 8. Národy v spoločnom uhorskom štáte žili v pokoji aj keď došlo k rýchlej asimilácii a spoločne bojovali proti Frankom, Čechom, Poliakom, iba posledných 150 – 200 rokov získali Maďari veľké sebavedomie a dávali to ostatným národom pocítiť. Bolo to tzv. Tolerančným patentom z roku 1781, zavedením povinného maďarského jazyka namiesto latinčiny, po roku 1848 sa zákonnou rečou stala maďarčina a po Rakúsko-Uhorskom vyrovnaní v roku 1867 Slovensko sa dostáva pod ťažkú maďarskú čizmu, najmä keď vystúpili s myšlienkou jednotného maďarského národa a Koloman Tisza vyhlásil, že slovenský národ v Uhorsku neexistuje, potom prišli Apponyiho zákony.

Výsledky prvej svetovej vojny rozdelili Rakúsko – Uhorskú monarchiu. Maďari ako porazenec štát Trianonskou dohodou prišli o 72 % územia a 31 % obyvateľstva. Benešove dekréty sú dôsledky usporiadania povojnovj Európy v roku 1945 a viažu sa na porazenec štáty Nemecko a Maďarsko.

Ad 9. Maďari nerobia rozdiel medzi pojmom Maďar a Uhor. Starí Maďari – Megyer boli jeden zo siedmich kmeňov (najväčší), ktorí prišli do Karpatskej kotliny a pomenovanie si doniesli. Uhri-Uhorsko je pojem nevysvetliteľný (zatiaľ). Je to „ríša u hory“ alebo pomenovanie po rieke Uh, kde mali starí Maďari svoj

stan asi 20 rokov?

Ad 9. Tvrdenie Maďarov (ale i Čechov) o Slovákoch ako novo vzniknutom národe bez minulosti, vychádzajú z „faktu“, že Slováci nemali svoj štát, a preto nemohli mať ani históriu. Tieto tvrdenia prenikli aj do historickej literatúry iných národov a sú jednou z príčin, prečo svet o Slovákoch takmer nič nevie. Treba povedať, že Slováci patria medzi najstaršie národy v strednej Európe.

Je dôležité študovať históriu slovanského kráľovstva Veľká Morava a Samovu ríšu, ale aj historický vzťah medzi Slovanmi, Vandalami a Rimanmi na územiach, ktoré vtedy naši predkovia obývali. Samo bol bojovník a veľkňaz korunovaný za kráľa všetkých európskych Slovanov, ako „Magna Slavonia“. Jej veľkosť ukazuje mapa od českého historika ČSAV Rudolfa Grünvalda, vyrgundného kláštora za opáta Fredotosa (490 – 425 pred Kr.) opisuje pomery východne od rieky Labe, kde medzi Keltmi sa usadili Venéti a hovorili Vendinským jazykom, ktorý bol odlišný od starogermánčiny. Gert Meier, jazykovedec, tvrdí, že Slovania sú tzv. východní Germáni, opisuje pomery nielen rozšírenie Slovanov – Venétov v Európe, ale aj ich vzťah k Rimanom. Rimania ich vnímali ako germánske kmene, pretože žili v rímskej provincii Germánia (podľa rímskeho vojvodu Germanica). Slovenský profesor histórie a teológ Šmalík tvrdí podobne ako Meier, že Kvádi a Markomani sú slovanské kmene, ktoré prichádzajú na naše územie z rímskej provincie Germánia v čase narodenia Ježiša Krista.

Je pozoruhodné, že v rokoch 21 – 50 po Kristovi syn rímskeho cisára Tibéria, Druzus, dosadil kvádského kráľa Vannia ako prvého kráľa na území Slovenska (Regnum Vannianum), medzi riekami Morava a Váh, na ochranu hranice Limnus Romanus (Dunaja). Treba povedať, že územie Panónie bolo pomenované v rokoch 12 – 9 pred Kristom Rimanmi a u latinsko hovoriacich národov pojem Van znamenal Slovan.

Rímsky cisár Konštantín Veľký v roku 335 po Kr. dovoľuje Vandalom – Slovanom – Slovákom usadiť sa aj na juh od Dunaja v Panónii a tak získavajú územné privilégia.

Ad 10. Sme radi, že Európa sa zjednocuje a do tejto jednoty patríme tak Slováci ako aj Maďari. Nepodporujeme extrémistické organizácie Jobbik a ich Gardy, Organizáciu 64 žúp, Pospolitosť a iné. Snažme sa správať tolerantne, s nadhľadom a zodpovedne. Uhorská história nie je len históriou maďarskou, ale je históriou všetkých tých, ktorým sa podarilo prežiť a uchovať si svoju identitu.

Pokračovanie v budúcom čísle.
PaedDr. Pius Biely

Záujmové krúžky

Centrum voľného času ponúka záujmové krúžky v školskom roku 2009/2010

Anglický jazyk – pre najmenších, začiatčníkov aj pokročilých, počítačový krúžok, tanečný krúžok (disco, hip-hop, latina, štandard), detské dramatické štúdio (bábkoherectvo, činohra, pantomíma), divadlo poézie pre začínajúcich autorov, stála ochotnícka scéna ZMOK, výroba divadelných kulís, Maškrtníček, stolnotenisev krúžok, krúžok break dance, turistický krúžok, krúžok digitálnej fotografie a videokamery, krúžok džuda, klub ringa.

Príspevok rodičov na pravidelnú záujmovú činnosť je 17 € na školský rok. Príspevok rodičov do rodičovského združenia sú 2 €.

Prihlášky a informácie: CVČ Spektrum, Rovňanova 7, Zl. Moravce, tel. č. 6321184, denne od 9.00 do 17.00 hod.

Linka detskej istoty

je národný projekt Slovenského výboru UNICEF. Pred 12 rokmi získali slovenské deti po prvýkrát možnosť dištancnou formou komunikovať svoje problémy a starosti s odborníkom. Nové číslo Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore pre UNICEF 116 111.

Za toto obdobie sa od základnej idey, ktorou je telefonická komunikácia a poradenstvo, postupne odvíjali ďalšie aktivity ako reakcia odborníkov na dopyt a potreby detského sveta.

–r–

Súčasný politický zápas o citiaceho vlastenca je v niektorých straníckych centrálnach odsúvaný na vedľajšiu koľaj. Signalizuje to prívlastok výslovných slov na rôznych úrovniach bez reálneho posúdenia, čo väčšinu občanov ubíja a mladšej generácii neumožňuje zamyslieť sa, čo domovina práve teraz potrebuje. Mládež pritom má veľký záujem riešiť a doriešiť neporiadky, napätia a zložitosti bežného dňa, lebo ju nepravosti, krivdy a zákernosti mocných poburujú.

Iba zdravé korene nesú zdravú korunu – pripomína nám ľudová múdrosť. Nemôžeme s ňou nesúhlasiť, lebo má svoje opodstatnenie pre ľudskú činnosť, politiku nevynímajúc. A práve politika – zložitá, neľahká a často zjednodušovaná aktivita strán a hnutí – produkuje „plody“ so zvláštnou farbou, vôňou a príchuťou (o tvare plodov ani nehovoriac), pričom ich občan konzumovať nepotrebuje, prípadne ich konzumuje s nechutou.

Nedávne udalosti na našej politickej scéne naznačujú, že korene pomaly, ale isto nahodávajú červy neomylnosti, prílišnej sebaistoty, neochoty zasadiť sa rokovací stôl, či v neposlednom rade tvrdo zaznávanú toleranciu. Netreba ani pripomínať, že nie každý dokáže vládnuť, lebo vládnutie je proces, často plodiaci aj nepopulárne rozhodnutia v záujme realizácie možného v danej etape spoločenských premien.

Neignorujeme známu pravdu, že sa učíme od kolísky až po hrob. Vážme si každý názor, či je alebo nie je vyrieknutý na politickej scéne, prípadne, či autor má alebo nemá vysoké spoločenské postavenie. Vieme dobre, že absolvovali aj niekoľkých univerzít sa človek zrazu nestáva inteligentom, a naopak, veľakrát som sa sklonil pred názorom jednoduchých ľudí, ktorých životná múdrosť predstihla povýšencov s titulmi pred a za menom. Bombastické vyhlásenia na tej ktorej strane iba prilievajú olej do ohňa, ktorý pre budúcnosť krajiny treba skôr hasiť, ako rozduchávať. Politická zodpovednosť je významný spoločenský atribút, s ktorým sa nemožno zahrávať, ani si ho nevšímať. Inak sa dostaneme do zložitostí, ktoré neveštia nič dobrého.

Ak sa chceme stať ozajstnými vlastencami, nebojme sa stať pevne za vlastným názorom. Nie je to však také ľahké. Neklamme sa navzájom len preto, aby sme rýchlo vynikli. V službách nového života je veľa prepadlísk. Pre národ je dôležité, aby mladí sa pokúsili prepadliská zdolať, nie ich obísť. Veď ide o budúcnosť krajiny, ktorá každého potrebuje. Nedopustíme, aby jednotlivci, skupiny alebo zákerné organizácie jej ubližovali!

Ing. Gustav Stopka

Neľahký zápas

17. ročník Zlatomoraveckého jarmoku

Námestie a priľahlé ulice v Zlatých Moravciach spestrili 18. a 19. septembra nielen farby jesene, ale ožili aj remeselnými jarmočnými dňami. Dva dni predvádzali zručnosť a umelecký cit vo svojom remesle priamo pred očami divákov majstri keramikári, košíkari, čipkari, medovníkari. Spestrením 17. ročníka jarmoku bola aj výstava drobných chovateľov. Počas dvoch dní jarmočníci zažili veľa zábavy, ktorú dopĺňali typické jarmočné pochúťky a tohtoročný lahodný burčiak. Organizátori Mesto Zlaté Moravce pripravilo bohatý kultúrny program, ktorého vrcholom boli Martin Jakubec a Dušan Grúň. Organizátori nezabudli ani na tých najmenších a zabezpečili pre deti rôzne atrakcie ako kolotoče, skákací hrad a veľkú nafukovaciu šmykalu.

Tradičný zlatomoravecký jarmok, ktorý je každoročne vyvrcholením kultúrnej a spoločenskej letnej sezóny začal v piatok kultúrnym programom už okolo 11. hodiny. Úvod jarmoku sprevádzalo vystúpenie folkloristov z FS Slažianka a SS Benát, FS Lipa, SS Babička, FS Zlatňanka a neodmysliteľnou súčasťou boli mažoretky zo ZŠ na Pribinovej ulici.

Už tradične usporadúva primátorka mesta v priestoroch mestského úradu slávnostnú recepciu, kde pred oficiálnym otvorením sa stretli poslanci MsZ, predseda a poslanci VÚC, riaditelia mestských podnikov, podnikatelia, zástupcovia škôl, štátnych inštitúcií a ďalší pozvaní hostia.

Okolo 15. hodiny sa jarmočníkom so želaním krásne strávených dní prihovorila primátorka Zlatých Moraviec Ing. Serafína Ostrihoňová, potom už aj s pozvanými hosťami sledovala prezentáciu Strednej školy obchodu a služieb, TS Piruett, DH ZUŠ, TS TRIO a country tance zo ZŠ Pribinova, Krismay. HS Rytmix, HS Embryo.

Tvármi jarmočných dní boli spevák a moderátor Martin Jakubec a Dušan Grúň. Martin Jakubec vydal v tomto roku svoj v poradí svoj šiesty CD album pod názvom „Na plný plyn“. Nájdete v ňom veselé ľudové piesne klasickej polkovej zmesi Prekáračky, Slovenskej zmesi, cez melodické úpravy ľudových piesní do tanca, repete skladieb ako aj tanečnej zmesi a v neposlednom rade hitov 80. rokov. Uviedol na trh aj titul Martin Jakubec 2009 s Briliant orchestrom, na ktorom spolu s Milanom Olšiakom ponúkajú bohatú klenotnicu slovenskej ľudovej piesne a čardášov.

Dušanovi Grúňovi na troch CD nosičoch vyšlo 53 piesní aj keď len v rozhlasu nahral viac ako 260 skladieb. Účinkoval so speváckmi Karolom Duchoňom, Janou Kociánovou, Oľgou Szabovou, ale aj českými speváckmi Karlom Gottom, Waldemarom Matuškom, Helenou Vondráčkovou. Medzi jeho hity patria aj piesne, ktorých hudobné melódie pochádzajú z bývalej Juhoslávie napr. „Kde si bola keď tu hrmeľ“ alebo „Kam pláva naša loď“. Ďalšie hity Náš starý dom, Plavčíčka, Synček neplač, Serenáda pre vás, Júlia, Nalej mi vína, Malvína. Dušan Grúň v poslednej súťaži o Zlatého slávika skončil dvadsiaty. Patrí medzi generáciu spevákov, ktorí svojimi hitmi dostávali verejnosť do varu koncom 60. a 70. rokov, inak tomu nebolo ani tu v Zlatých Moravciach. Ľudia tohto zaujímavého speváka so zamatovým hlasom ocenili dlhotrvajúcim potleskom.

Dobrá náladu podujatiu dodával humor moderátora Petra Kereša. Atmosféru hudobne podfarbili do večerných hodín hudobné skupiny Rytmix a Embryo.

V sobotu sa jarmočníkom predstavili FS Vápenkár, SZ Skerešovanka, FS Drieňovanka, TS Jumbo, FS Hostianka, FS Širočina, FS Chočanka, DH Podhrúšovan, Tramp Song a HS Elit.

Aj tohtoročný jarmok bol príležitosťou na stretnutie s priateľmi či rodinami v

atmosfére ponúkaných atrakcií začínajúcich sa jesenných dní.

Hlavným organizátorom jarmoku bolo mesto Zlaté Moravce, ktoré zastúpene primátorkou Ing. Serafínou Ostrihoňovou vyslovuje poďakovanie všetkým účinkujúcim, remeselníkom, predajcom, podnikateľom, mestskej a štátnej polícii a všetkým, ktorí prispeli k jeho zdarnému priebehu.

Výstava drobných chovateľov

Ďalší už 8. ročník Požitavskej výstavy hydiny, králikov, holubov, exotov a iných drobných zvierat opäť prekvapil. Výstava bola milým a zaujímavým spestrením 17. ročníka jarmoku, ktorú usporiadala ZO Slovenského zväzu chovateľov Zlaté Moravce v areáli amfiteátra mestského parku. Diváci mohli obdivovať najviac zastúpený druh – 196 králikov z 36 plemien, hydiny bolo 28 kolekcií, 6 kolekcií exotov, 18 holubov a 3 bažanty.

To najlepšie zo svojich chovov vystavovalo spolu 66 chovateľov nielen z nášho regiónu. Svoje zastúpenie mali okrem Zlatých Moraviec Žitavany, Slažany, Vráble, Lovce, Levice, Skýcov, Jelenec, Kozmálovce, Hostie, Topolčianky, Močenok, Šoporňa, Nová Baňa, Trnava, Tlmače a Nitra. Záujem o výstavu bol veľký, k jej spestreniu prispeli všetci vystavovatelia, za čo im poďakoval predseda ZO v našom meste Štefan Kramár a primátorka Zl. Moraviec Ing. Serafína Ostrihoňová. Ocenila najmä, že príprave výstavy venovali veľkú pozornosť bez akejkoľvek náhrady mzdy a na úkor svojho voľného času. „Výstavu sme pripravili v snahe propagovať chov čistokrvných zvierat a v snahe rozšíriť naše rady, vzbudiť záujem o chovateľstvo hlavne u mladých ľudí,“ hovorí predseda Š. Kramár.

Z vystavovaných druhov posudzovatelia vybrali na základe prísnych kritérií víťazov jednotlivých kategórií, ktorým boli po vyhodnotení odovzdané 3 víťazné poháre – za holuby Český stavak modro sedlatý dostal cenu František Gahyr z Hostovic, za králika Marburského Jozef Michalík, Zl. Moravce, cenu za hydinu Zdrobnelá hempšírka zlatohnedá dostal Michal Mráz z Topolčianok, odmenení cenami boli aj 15 mladí chovatelia. Čestnú cenu pre mladého chovateľa od Oblastného výboru Nitra si odniesla Lucia Kramárová zo Zl. Moraviec za králiku RYS.

Priestory amfiteátra dovolili organizátorom vystavovať aj unikátne kusy napr. králiky s hmotnosťou 10 – 11 kg. Od ostatných výstav sa naša líšila aj tým, že všetky vystavované kusy boli vo voliérach. V tombole na návštevníkov čakali zaujímavé ceny od 23 sponzorov. Počas dvoch dní si výstavu pozrelo cca 2000 ľudí, najväčšie zastúpenie mali školáci.

A. Mondočková, foto autor

Recept na krajšie bývanie

Predstavte si, že by ste vo svojej domácnosti mohli kedykoľvek čokoľvek zmeniť. Stará strecha? Opravujte! Zišla by sa Vám nová kúpeľňa? Stavajte! Asi si poviete: „ľahko sa hovorí, ale ťažšie sa realizuje“. Hlavne v tejto neistej dobe.

Roman Kvašňovský je človek ako my. Tiež má kopec plánov a snov. Pracuje v Poštovej banke a pozná recept, ako si jednoducho zlepšiť svoje bývanie.

Prezradíte nám ho?

„Samozrejme. Pracujem v oblasti bankovníctva už nejaký ten rok. Ak chce banka úspešne vytvárať finančné produkty ľuďom na mieru, musí sa dobre orientovať aj v ponuke svojich konkurentov. Takže môj recept na krajšie bývanie je jednoduchý – **pôžičkanabývanie** od Poštovej banky.“

O výhodách dnes hovorí každý. Môžete ich konkretizovať?

„Môžem. Pri **pôžičkanabývaní** nemusíte zhŕňať ručiteľa, ani založiť svoju nehnuteľnosť. Nemusíte predkladať faktúry a poklad-

ničné bloky. Nepotrebuje ani doklad o príjme a keď budete chcieť, môžete ju splatiť kedykoľvek a bez poplatkov. Okrem toho Vám garantujeme, že Vaše splátky sa nebudú zvyšovať. Naše výhody, to sú konkrétne kroky, ktoré Vám významne uľahčia vybavovanie.“

Uznávam, znie to veľmi lákavo. Napriek tomu si neodpustím otázku: je podľa vás rozumné brať si pôžičku v čase hospodárskej krízy?

„Túto otázku si dnes kladie každý rozumný človek. Poštová banka vnímaovo reaguje na potreby klientov. Práve teraz naši klienti potrebujú pocit istoty. Preto sme im ponúkli možnosť poistiť si splátky. To znamená, že napríklad v prípade straty zamestnania alebo dlhodobej choroby pomôže klientovi so splácaním pôžičky poisťovňa.“

Čo teda musí človek urobiť, aby u Vás získal pôžičkunabývanie?

„Stačí, ak príde za mnou. Alebo na ktorúkoľvek poštu, či pobočku Poštovej banky na Slovensku. Veľmi radi a ochotne poskytneme podrobnejšie informácie každému záujemcovi.“

*Ak ste po tomto rozhovore s **Romanom Kvašňovským** dostali chuť skrášliť a zrekonštruovať svoj dom, či byt, neváhajte a zastavte sa po svoj recept na krajšie bývanie:*

Slovenská pošta
Zlaté Moravce
Roman Kvašňovský
Nám. A. Hlinku 17
telefón: 0910 511 355
Call centrum: 0850 211 211

17/127/2009

Jazyková škola Nadácie ASPEKT pobočka Zlaté Moravce Vám ponúka:

- * kvalitnú výučbu jazykov pre všetky vekové kategórie, ktorá prebieha v priateľskej atmosfére
- * 17 rokov skúseností v jazykovom vzdelávaní
- * rôzne jazykové programy
- * individuálnu a skupinovú jazykovú výučbu pre firmy, manažérov a fyzické osoby
- * zľavy pre verných študentov, pre študujúce rodiny a bonusovú zľavu pre záujemcov, ktorí uhradia školné do 31. 8. daného akademického roka
- * výučbu AJ Callanovou metódou (4x rýchlejšie)
- * možnosť prípravy na maturitu a štátnu jazykovú skúšku

S jazykom ďalej zájdeš...

**Zápis v termíne
od 1. 7. do 30. 9.
popoludní od 14.30 do 18.30 h**

**Nájdete nás v budove Polikliniky na 1.
poschodí, t. č. 037 6421 030, 0944 006 224,
sjsnazm@gmail.com, www.aspektnd.sk**

Akreditované zariadenie MŠ SR

17/128/2009

- Predám novú značkovú francúzsku liatinovú krbovú vložku 14 kW, cena 320 €
Kontakt: 0905 872 673

17/129/2009

Blaženie

Kýtica nežných ruží nech za nás povie veľa, vám vďačíme za to, že spoznali sme svet. Cez vaše poučenia, skutky, múdre slová..., ktoré v nás navždy s úctou budú znieť.

50 rokov spoločného života si 19. septembra pripomenuli

Vladimír a Helena Arpášovi

Pri príležitosti zlatej svadby vám želáme ešte veľa spoločne prežitých krásnych chvíľ!

Syn Marián, dcéry Olinka a Danka s rodinami

17/130/2009

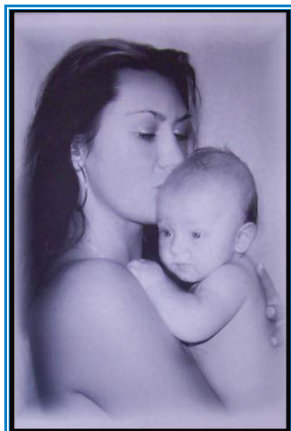
FOMAFOTOFEST 2009

Zámocká galéria v Topolčiankach sa v dňoch 12. – 19. júla 2009 stala dejiskom 5. ročníka prehliadky fotografickej tvorby autorov z horného Požitia, ale aj vzdialenejších nadšencov umeleckej fotografie.

Výstavu v zámockej galérii oficiálne otvoril vernisážou organizátor podujatia Dušan Mihók, na ktorej privítal starostu obce Topolčianok, prítomných hostí a všetkých milovníkov umenia. Autorov fotografií predstavila kurátorka výstavy PhDr. Marta Hučková. Návštevníci výstavy FFF 2009 sa tohto roku mohli zoznámiť s tvorbou 10 autorov – Martina Baláža, Imricha Fintu, Lenky Duškovej, Pavla Kováča, Ivana Meňharta, Pavla Čepčeka, Miloša Brandta, Mariána Mokránia, Ivana Klučiara a Roberta

Patayho.

Cieľom podujatia, ako súčasť kultúrneho leta

■ **Lenka Dušková – Zrodenie života**

2009, bolo podporiť umenie amatérskej fotografickej tvorby. Výstavu fotografických diel pripravili Traditional club, Občianske

zduženie v spolupráci s Obcou Topolčianky a Zámkom Topolčianky. Partnermi podujatia boli FOMA Slovakia, s.r.o. a ZONER, s.r.o. Bratislava. FOMAFOTOFEST aj tohto roku podporil Nitriansky samosprávny kraj a zastupiteľstvo NSK finančnou dotáciou pre rozvoj kultúry a športu a nemalým dielom prispel k jej úspešnej realizácii.

Anton Kaiser

Dňa 19. 9. 2009 si vo farskom Kostole sv. Michala archanjela v Zlatých Moravciach povedali svoje ÁNO **Ing. Lenka Krpalová** a **Ing. Jozef Šimeček** Mladomanželom na spoločnej ceste životom veľa šťastia prajú kolegyni a kolegovia z Mestského úradu.

Podakovanie

Dovoľte mi, aby som sa touto cestou v mene detí Materskej školy v Starom Tekove, zamestnancov a rodičov detí poďakovala Občianskemu združeniu Maják za sponzorský dar vo forme výtvarného materiálu. Nakoľko deti našej MŠ dosahujú vynikajúce výsledky (celoslovenské aj medzinárodné) v oblasti výtvarnej tvorby, nesmierne nás tento dar potešil a určite ho využijeme v edukačných aktivitách, tvorivých výtvarných činnostiach i v krúžkovej činnosti.

Prajeme Občianskemu združeniu Maják veľa úspechov v jeho zásluhnej činnosti a práci. Nech svetlo vášho majáka je nádejou a pomocou pre všetkých, ktorí to potrebujú.

S pozdravom
riaditeľka MŠ v Starom Tekove

Tatiana Senciová

Program Kina Tekov

23. 9. Bruno, USA

Tento mesiac má naše kino šťastie na divoké filmy a toto je ďalšia neuveriteľná komédia. Achtung! Prichádza najväčšia rakúska celebrita od čias A. Schwarzeneggera – výstredný gay, ktorý je moderátor s extra vkusom a značkovou bulímiou! Nevýslovná drzosť, ktorá vás rozrehoce, šokuje i pohorší.

Po., st. o 17.00, ut. o 18.00, MN do 15 r., vstupné 2,30 € (66,28 Sk)

25. – 26. – 27. 9., 32 a stále slobodná, USA

Bezpochyby určite jedna z najlepších herečiek sveta R. Zellweger, ktorá dokáže hrať v jednom filme 120 kg obľudu a o rok v inom filme štíhlu kočku vás po dlhšej pauze opäť pozýva do kina. Tentoraz hrá tvrdohlavú a ambicióznú manažérku zo snobského Miami, ktorá miluje len svoje topánky, autá a kariéru. Ale keď prijme pracovnú ponuku s

vidinou povýšenia kdesi v Minnesote, čiha na ňu čudná vec menom láska. Pochopí, že bez nej sa žiť nedá.

Pi. o 17.00, so., ne. o 18.00, MN do 12 r., vstupné 2,20 € (66,28 Sk)

29. – 30. 9. Stiahni ma do pekla, USA

Pre labužníkov hororu tu máme ďalší film, pri ktorom vám bude behať mráz po chrbte. Naivná banková úradníčka Christine, chce pomôcť jednej klientke s nesplatenou hypotékou. Šéf jej to stopne a pre Christinu to bude mať možno aj smrtiace následky.

Ut. o 17.00, st. o 18.00, MN do 15 r., vstupné 2 € (60,25 Sk)

1. – 4. 10. Nehanební bastardi, USA

Stále perfektný B. Pitt si vychutnal tento ostrý žánrový kokteil, aký dokáže namiešať len Q. Tarantino. Svojrážna elitná vojenská jednotka spriada plány na likvidáciu vodcov tretej ríše a to veľmi rafinova-

ne. Úlohou tejto jednotky je nielen prežiť, ale zároveň musí likvidovať nacistické elity a to tak efektne, že šíri medzi nimi strach a paniku. Nehanebne zbastardovaná jazda plná krvi, potu, slz a túžby po pomste!

Št., so., ne.: 18.00, pi.: 17.00, MN do 15 r., vstupné: 2,20 € (66,28 Sk)

6. – 7. 10. Únos metra 123, USA

Adrenalinová naháňačka v labyrinte podzemnej dopravy vás bude držať v napätí od začiatku až do konca. Skvelý D. Washington si ako dispečer newyorského metra všimol únos jedného z vlakov. Únosca hrozí popravou cestujúcich ak nezaplatia výkupné, lenže dispečer metra sa pokúsi o nemožné. Chce ich zachrániť bez výkupného.

Ut., st.: 18.00, MN do 15 r., vstupné: 2,20 € (66,28 Sk).

Program kina na www.kinotekov.eu
www.jatt.szm.sk

Spoločenská kronika

Narodili sa

11. 8. Sebastián Rafael, (N) nemocnica Nitra
26. 8. Peter Škula, (N) Nitra

Opustili nás

11. 8. Helena Filipčíková, Zl. Moravce
14. 8. Štefan Rajnoha, 1924, Tesárske Mlyňany
18. 8. Mária Kolompárová, 1931, Zl. Moravce
22. 8. Marie Hamarová, 1937, Vráble
23. 8. Rozália Bogyová, 1922, Vráble
24. 8. Jozef Jenis, 1943, Zl. Moravce
24. 8. Erika Plštová, 1958, Zl. Moravce
24. 8. Mária Baťová, 1952, Beladice
26. 8. Katarína Šabová, 1914, Žitavany
26. 8. Václav Káčer, 1942, Sľažany
30. 8. Anna Ivková, 1930, Zl. Moravce

Povedali si áno

14. 8. Peter Pivoňka, ČR a Beáta Nyergesová, Zl. Moravce
14. 8. Juraj Káčer a Michaela Horvátová, Zl. Moravce
15. 8. Mgr. Ivan Dovičovič, Nitra a Mgr. Katarína Lazúrová, Zl. Moravce
22. 8. Marián Krúpa, Sľažany a Ingrid Ničajová, Tekovské Nemce
22. 8. Bartosz Michal Bross, Poľsko a Monika Pupáková, Zl. Moravce
22. 8. Peter Porubský a Michaela Leváneková, Zl. Moravce
27. 8. Peter Riečica, Točnica a Jana Šubová, Nitra
29. 8. Marek Sakman, Mankovce a Veronika Rakovská, Zl. Moravce

Jubilanti

29. 8. Emília Kožiaková, Zl. Moravce, 85 r.
29. 8. Štefan Valkovič, Zl. Moravce, 85 r.
4. 9. Viktória Virágová, Zl. Moravce, 80 r.
7. 9. Helena Martincová, Zl. Moravce, 85 r.

Rozlúčili sme sa

S hlbokým žiaľom oznamujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, že nás dňa 11. septembra 2009 opustil vo veku 61 rokov náš drahý manžel, otec, starý otec, brat, švagor, svať, krstný otec.

Vincent Čičo

Posledná rozlúčka s našim drahým zosnulým sa konala 14. septembra v mestskom cintoríne v Zlatých Moravciach.

Smútiaca rodina

17/132/200

Mal som Vás veľmi rád, ale som musel odísť. Lúčim sa s manželkou, synom Martinom, sestrou Darinou, celou rodinou a kamarátmi.

Juraj Ďuriš

zomrel 2. 9. 2009 vo veku 41-rokov. Posledná rozlúčka sa konala v zlatomoraveckom cintoríne.

Smútiaca mama

17/131/2009

Pohotovosť lekární

23. – 30. 9. U škorpióna, Bernolákova 24 (v pracovné dni od 7. do 21. h, víkendy od 8. do 20. h).

Odstávka elektrickej energie

Západoslvenská energetika, a. s., oznamuje odstávku elektrickej energie dňa 23. 9. od 11.00 do 15.00 h na uliciach: Palárikova (celá ulica), Chyzerovecká 27 – 49 nepárne č., 50, 53 – 146.

Kluby zdravia

OZ Život a zdravie pozývajú širokú verejnosť na cyklus prednášok s ukázkou prípravy a ochutnávkou zdravých jedál. Stretnutia sa uskutočňujú každú druhú stredu o 17. hodine v Klube dôchodcov na

Mojmírovej ulici.

Program podujatí: 7. 10. Dá sa vyliečiť nevyliečiteľné? (cukrovka) Video prezentácia výsledkov experimentu liečby cukrovky – MUDr. Kahleová, Inštitút klinické a experimen-

tální medicíny Praha + skúsenosti diabetikov, 21. 10. Umenie pre radosť 2 – lektori Knapkoví z Banskej Štiavnice, 23. 10. Jedlo ako liek (prevencia rakoviny), 4. 11. Komunikácia – viac ako len slová, 18. 11. Nie je ryba ako ryba, 2. 12. Predvianočné posedenie. Víťaný sú všetci bez rozdielu veku.

Sľažianka zvíťazila

Okresnú súťaž speváckych folklórnych súborov zorganizoval okresný predseda Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) Ing. Peter Lisý, na ktorej sa zúčastnili súťažiaci z obcí okresu, hostia z Tlmáča, krajský predseda JDS PhDr. Róbert Margetin a porota z odborníkov týchto súťaží.

Súťaž sa uskutočnila v obci Červený Hrádok, na ktorej sa podieľala hlavne predsedníčka MO JDS Emília Kráľová so svojimi členmi organizácie a starostom obce Ing. Bohušom Šabíkom. Súborné, ktoré sa zúčastnili súťaže bolo veľmi ťažké hodnotiť, pretože všetky boli výborné. Prvé miesto v súťaži môže získať len jeden a tým sa musela riadiť aj porota.

Zvíťazil folklórny spevácky súbor „Sľažianka“ z obce Sľažany, ktorý nás bude reprezentovať na krajskej súťaži. Všetci im blahoželáme a tešíme sa spolu s nimi.

Želáme im, aby vyhrali aj v krajskej súťaži a reprezentovali nás na celoslovenskej súťaži, veď si to zaslúžia.

Ing. V. Lisý
OO JDS

Výstava olejomalieb

Výstavu obrazov pod názvom „Galaxie“ od autora Richarda Pachmana (ČR) si môžu návštevníci pozrieť ešte do 28. septembra. Inštalovaná je v MsKS. Výstava v Zlatých Moravciach je jeho 41. prezentáciou. Richard Pachman maľuje rovnako obrazy na objednávku do konkrétnych interiérov pre energetické umocnenie priestoru.

Autor sa okrem výtvarného umenia venuje aj duchovnej, muzikálovej, filmovej a divadelnej hudbe. Má za sebou rad koncertov v Českej republike i v zahraničí. Je autorom kníh „Jak chutná bolesť“ a „Jak chutná život“.

–r–

Pozvánky Z histórie športu v Chyzerovciach

Cezpoľný beh

CVČ Spektrum pripravuje školské majstrovstvá okresu Zlaté Moravce v cezpoľnom behu žiakov a žiačok základných a stredných škôl. **Preteky sa uskutočnia 24. 9. o 10.00** na štadióne mestského podniku Správa športových zariadení.

Večerný beh

Pod názvom Večerný beh mesta Zlaté Moravce sa uskutoční **6. októbra o 15.00 h 34. ročník bežeckých pretekov**. Organizátormi sú Mesto Zlaté Moravce, Komisia mládeže a športu, CVČ Spektrum, ZŠ Mojmirova a Mestská polícia.

Štart a cieľ preteku je pred areálom ZŠ na Mojmirovej ulici v Zlatých Moravciach. Prezentácia účastníkov behu je v deň pretekov od 14.00 do 15.00 v budove školy. Viac informácií získate na t.č. **037/632 1184** – CVČ Spektrum.

Stolný tenis

I. liga dorastenci

1. kolo – 4. 10. o 9.00 Turnaj v Partizánskom: Partizánske – Zl. Moravce, Zl. Moravce – N. Mesto. **2. kolo** – 17. 11. o 9.00 Turnaj v N. Meste: Zl. Moravce – Vráble, Zl. Moravce – Nitra B, Zl. Moravce – Čab

IV. liga muži skup. B

1. kolo – 26. 9. o 17.00 Zl. Moravce B – Č. Kľačany A, Č. Kľačany B – Zl. Moravce A. **2. kolo** – 3. 10. o 17.00 Zl. Moravce A – Žitavany, Rybník – Zl. Moravce B. **3. kolo** – 10. 10. o 17.00 Zl. Moravce B – Ip. Sokolec, Hronovce – Zl. Moravce A. **4. kolo** – 17. 10. o 17.00 Zl. Moravce A – Levice C, Volkovce B – Zl. Moravce B. **5. kolo** – 24. 10. o 17.00 Zl. Moravce B – H. Trstáň C, N. Baňa/Podl. B – Zl. Moravce A. **6. kolo** – 7. 11. o 17.00 H. Trstáň C – Zl. Moravce A, Zl. Moravce B – Č. Kľačany B. **7. kolo** – 14. 11. o 17.00 Žitavany – Zl. Moravce B, Zl. Moravce A – Č. Kľačany A. **8. kolo** – 21. 11. o 17.00 Rybník – Zl. Moravce A, Zl. Moravce B – Hronovce. **9. kolo** – 28. 11. o 17.00 Levice C – Zl. Moravce B, Zl. Moravce A – Ip. Sokolec. **10. kolo** – 5. 12. o 17.00 Volkovce B – Zl. Moravce A, Zl. Moravce B – N. Baňa/Podl. B. **11. kolo** – 12. 12. Zl. Moravce A a B voľno.

MO Zlaté Moravce 5. liga

1. kolo – 25. 9. o 18.00 Zl. Moravce C – Č. Kľačany D. **2. kolo** – 3. 10. o 17.00 Žitavany B – Zl. Moravce C. **3. kolo** – 9. 10. o 18.00 Zl. Moravce C – Host'ovce A. **4. kolo** – 17. 10. o 14.00 Volkovce C – Zl. Moravce C. **5. kolo** – 23. 10. o 18.00 Zl. Moravce C – Skýcov A. **6. kolo** – 6. 11. o 18.00 Zl. Moravce C – Č. Kľačany C. **7. kolo** – 14. 11. o 14.00 Žitavany C – Zl. Moravce C. **8. kolo** – 20. 11. o 18.00 Zl. Moravce C – T. Mlyňany A. **9. kolo** – 28. 11. o 17.00 J. Kostofány A – Zl. Moravce C. **10. kolo** – 4. 12. o 18.00 Zl. Moravce C – Neverice A. **11. kolo** – 12. 12. o 17.00 Topoľčianky A – Zl. Moravce C.

MO Zlaté Moravce 6. liga

1. kolo – 25. 9. o 18.00 Č. Kľačany F – Zl. Moravce E, 26. 9. o 14.30 Zl. Moravce D – Volkovce D. **2. kolo** – 2. 10. o 18.00 Zl. Moravce E – Zl. Moravce D. **3. kolo** – 10. 10. o 14.30 Zl. Moravce D – Č. Kľačany E, 10. 10. o 17.00 Veľčice A – Zl. Moravce E. **4. kolo** – 16. 10. o 18.00 Zl. Moravce E – Veľčice B, 17. 10. o 17.00 V. Vozokany A – Zl. Moravce D. **5. kolo** – 24. 10. o 14.30 Zl. Moravce D – Host'ovce B, 24. 10. o 14.00 Volkovce D – Zl. Moravce E. **6. kolo** – 7. 11. o 17.00 Nemčiňany A – Zl. Moravce E, 7. 11. o 17.00 Mankovce A – Zl. Moravce D. **7. kolo** – 14. 11. o 14.30 Zl. Moravce D – Ladice A, 13. 11. o 18.00 Zl. Moravce E – Č. Kľačany E. **8. kolo** – 21. 11. o 17.00 V. Vozokany A – Zl. Moravce E, 20. 11. o 18.00 Č. Kľačany F – Zl. Moravce D. **9. kolo** – 28. 11. o 14.30 Zl. Moravce D – Nemčiňany A, 27. 11. o 18.00 Zl. Moravce E – Host'ovce B. **10. kolo** – 5. 12. o 17.00 – Mankovce A – Zl. Moravce E, 5. 12. o 14.30 Zl. Moravce D – Veľčice A. **11. kolo** – 12. 12. o 14.30 Veľčice B – Zl. Moravce D, 11. 12. o 18.00 Zl. Moravce E – Ladice A.

Presný program a čísla stretnutí budú na www.pinec.info

Mgr. J. Zlatňanský
riaditeľ CVČ

Prvý písomne doložený dôkaz o organizovanej športovej činnosti v samostatnej obci Chyzerovce je z roku 1937, keď 6. júla boli na ustanovujúcej schôdzi schválené „PRAVIDLÁ Š. K. Chyzerovce“. Ide o stanovy, ktoré v 24- paragrafoch obsahujú fakticky všetko, čo sa klubu a jeho činnosti týka. Pravidlá Š. K. Chyzerovce boli detailne spracované a samozrejme neopomenuli ani poplatky, ale ani pokuty.

Jedným z organizátorov a funkcionárom klubu bol vtedy 26-ročný absolvent učiteľského ústavu Pavol Pecho (Zubek), po ktorom sa zachoval originál Pravidiel Š. K. v Chyzerovciach. V tom čase už v Zlatých Moravciach pôsobili viaceré kluby, ktoré boli nepochybne vzorom aj pre Š. K. Chyzerovce. S blížiacimi sa vojnovými udalosťami však postupne zanikali a tak to bolo aj s chyzeroveckým.

Stolný tenis (ping-pong) sa hrával vo vtedajšej čitárni, ktorá bola miestom miestnej kultúry. Po skončení 2. svetovej vojny prišlo k obnoveniu telovýchovnej činnosti. Nebola to však hneď organizovaná činnosť. K organizovanému športu došlo až v rokoch 1950 – 51. Iniciátorom založenia **DŠO Sokol Chyzerovce** bol Michal Šmiriák, pracovník Stavokombinátu a ONV Zlaté Moravce. Novozaložená DŠO Sokol mala 100 členov, dva oddiely a to **futbalový** a veľmi úspešný **šachový**. Aktéri tohto oddielu dosiahli veľký úspech 11. až 15. mája 1955 vo finále pohárových súťaží družstiev v Košiciach, ktorá bola organizovaná na celoštátnej úrovni v rámci DŠO Sokol. Víťazi okresných kôl postúpili do krajských. Z prvého kola postúpilo 8 oddielov (Pražského, Českobudějovického, Hradeckého, Olomouckého, Nitrianskeho, Banskobystrického, Brnenského a Prešovského. Druhé kolo určilo 4 najlepšie družstvá. Víťazmi sa stali práve naši šachisti, ktorí finálový turnaj absolvovali bez prehry. Reprezentovali: Michal Zábojník, Vlado Zuberec, Pavol Sýkora a Vojtech Valašík vo finále, ale v priebehu súťaže hrali aj Jozef Tonkovič, Laco Tarkay, Karol Košút, Michal Sýkora, Ján Zverka a Ján Pecho, ktorého vnuk Ľuboš Debnár to dotiahol až na majstra FIDE.

Pre futbal nebolo v tom čase vhodnej plochy, aby sa mohol hrať súťažne. ihrisko za „Tomčíkovou pajtou“ nevyhovovalo, hrávalo sa v susedných obciach. Na jeho úpravu nebolo dosť financií, tak bola vyhlásená lokalita na Dolných kapustniciach. Práce sa však nemohli ukončiť, lebo Elektrovd budoval v tesnej blízkosti novú linku vysokého napätia. Problém sa k všeobecnej spokojnosti za výdatnej pomoci vtedajšieho predsedu MNV a neskoršieho predsedu Michala Zverku podarilo vyriešiť tak, že bola uvoľnená plocha na Dolných lúkach a v r. 1950 sa tam odohral prvý zápas proti Slepčanom, ktorý Chyzerovčania prehrali v pomere 0:2.

Mužstvo dospelých po vstupe do súťaže hrávalo majstrovstvá zlatomoraveckého okresu. Hrávalo sa s Kozárovcami, Tesármí, Sľažanmi, Č. Kľačanmi, Opatovcami, Skýcovom, Slepčanmi, Nemčiňanmi, Jelencom, Volkovcami, Machulincami, Novou Vsou nad Žitavou, Hostiami, Prílepami, Chočou, Topoľčiankami, Lokomotívou Zlaté

Moravce, moraveckým Běčkom a Kňazicami, ale aj s inými podľa vypadajúcich z vyšších súťaží. Mužstvo Kňazíc je uvádzané ako posledné v tomto slede preto, lebo práve v prehratom zápase z družstvom z tejto obce v pomere 1:4 na domácom ihrisku v r.1957 sa prakticky činnosť DŠO Sokol Chyzerovce skončila.

Starší hráči, ako Jozef Martinec, Jozef Tonkovič, Ľudovít Galaba, Ján Paulovič, Jozef Hudák, František Šutka, Peter Horný, ale aj mladší ako Ján Košút, Ľudovít Hribík, Július Madala, Emil Valkovič, Pavol Hlavatý, Štefan Beňačka, Štefan Levický, František Tonkovič, Štefan Strákoš, Štefan Mado-la, Viliam Galaba, Jozef Kováč, Vojtech Valašík, Štefan Antálek, Šedivý Oto a František Škula prestali hrať. Autor spomína aj seniorov, ktorí tiež spočiatku hrávali a to Karola Šutku, Františka

Čaládika, Karola Pechu, Karola Vaňu, Ľudovíta Zlatňanského a Štefana Pauloviča.

K obnoveniu organizovanej športovej činnosti došlo v r. 1964, keď z iniciatívy Jána Pechu bola 14. marca na ustanovujúcej schôdzi založená nová organizácia TJ Družstevník Chyzerovce. Prvým predsedom sa stal Jozef Sýkora, tajomníkom Viliam Pecho, hospodárom Ľudovít Paulovič a pokladníkom Karol Martinec. Členmi výboru boli ešte Jozef Martinec a Ľudovít Pecho.

Futbalové mužstvo s kapitánom Jánom Pochybom začínalo ako nováčik v IV. triede okresu Nitra a po dvoch sezónach túto súťaž vyhralo a postúpilo do III. triedy. V súťažnom ročníku 1968–69 futbalisti III. triedy vyhrali a postúpili do II. triedy, kde vstúpili víťazstvom 3:0 v Ladicach. Pri príležitosti 30. výročia veľkého úspechu šachového družstva bol usporiadaný turnaj v bleskovom šachu jednotlivcov za účasti hráčov zo Zlatých Moraviec, Novej Vsi nad Žitavou, Sláviou Žilina, Spartakom Tlmače a VŠP Nitra. Zvíťazili Ľubomír Debnár a na organizácii mal veľkú zásluhu Rudolf Kováč. Ani našej TJ sa nevyhla hráčska kríza, ale vďaka hostinskému Júliusovi Jenisovi a ďalším nadšencom (bratia Kouřilovi, Jozef Galaba, Jozef Paulovič, Štefan a Jozef Valkovičovi, Pajerský a mnohým ďalším) sa podarilo všetko skonsolidovať a tak sa už pod názvom **Jamajka Chyzerovce** (podľa názvu miestneho pohostinstva) mohlo pokračovať v športovej činnosti ďalej. Po sprísnení nárokov na vybavenosť ihrísk (šatňa, sprchy) muselo mužstvo futbalistov hrať svoje zápasy v Zlatých Moravciach. Z finančných dôvodov však už nebolo možné ďalej pokračovať a tak po 42 rokoch nateraz chyzerovecký futbal prestal existovať.

Použitá literatúra: Chyzerovce 1209 – 2009, telovýchova a šport, od autora Viliama Pechu.